

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročniki se pošilja upravištvu, plačuje se vsaprej.

Za **inserate** se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Gautschev načrt volilne preosnove — in slovenski spodnještajerski trgi.

Priznati nam mora vsakdo, da smo stali vedno na stališču pravičnosti, in da smo baš s tega stališča iskreno pozdravili gibanje za pravično volilno preosnovo.

Da se baš z stališča pravičnosti moramo odločno postaviti proti Gautschevemu načrtu, v kolikor se tiče nas spodnještajerskih Slovencev, da mu moramo v tem oziru napovedati najodločnejši boj, to bo tudi odobril vsak namomisleči Slovenec.

Pokazali smo že na marsikatero lumparijo Gautschevega načrta.

Danes povdarjamo še posebej dejstvo, da je vlada se postavila na skrajno krivično stališče 1. ker je v volilni okraj Celje vzela nekatere spodnještajerske trge, ki so (a tudi ne vsi) po večini prebivalstva nemškutarski, 2. ker je vzela v to volilno skupino nekatere trge, v katerih je večina prebivalstva slovenskega.

Prvo je najpodlejše in najbrezčastnejše žaljenje za slovenske trge na Spodnjem Štajerskem. Kakor da imajo vesnice Gostina, Sobota in druge res večjo vrednost kakor slovenski trgi Žalec in drugi, kakor da stoje nemškutarske barabe v dotičnih vesnicah pri vladi mnogo višje, kakor pa pošteni slovenski tržani slovenskih trgov.

Še drznejši napad na naše pravice in na našo narodnost pa je, da je avrstila vlada v volilni okoliš Celje, v katerem okolišu imajo po vladni volilni geometriji seveda Nemci večino, trge, kakor Šoštanj in Ljutomer. V Šoštanju je po ljudskem štetju večina prebivalstva slovenska, istotako v Ljutomeru. Le pogledjmo si razmerje slovenskega in nemškega prebivalstva v trgi in mestih ter vaseh, pripojenih volilnem okolišu Celje.*)

	Slovencev	Nemcev
Ormož	227	593
Laško	344	485
Brežice	491	723
Ljutomer	621	527
Gornja Radgona	193	504
Slov. Bistrica	493	729
Slov. Gradec	314	820
Šoštanj	908	179
Marenberg	59	971
Muta	121	945
Zgornja Vižinga	491	693
Gortina	211	457
Sobota	12	774
Ptuj	540	2916
Breg pri Ptuj	533	573
Sv. Lenart v Sl. g.	297	306
Rogatec	164	612
Slatina	29	304
Sv. Lovrenc nad M.	426	777

*) Številke so po statistiki iz l. 1900.

Celje	1450	4940
Vojnik	371	454
Konjice	555	715
Vitanje	49	435

Vsakdo, ki ni čisto slep, mora videti, da so v Šoštanju in v Ljutomeru majorizirani Slovenci po manjšini prebivalstva, da so skoro v vseh drugih trgi in vaseh, kakor v Laškem, Zgornji Vižingi, Bregu pri Ptuj, Sv. Lenartu v Slov. gor., Vojniku in Konjicah, majorizirane neznatne manjšine Slovencev po nemškutarijih. Slep mora biti in strankarsko zateleban, kdor ne vidi te očitne krivice. In sovražniki svojega ljudstva in grobokopi spodnještajerskega Slovenstva bi bili, če bi molče pritrjevali ter še celo ploskali takšni lumparski volilni geometriji.

Iz Rusije.

Na Ruskem so sedaj slabi in nevarni časi za časnikarje, odkar se je vladi posrečilo zatreti revolucionarno gibanje. Ob času prekucije novembra in decembra lanskega leta so povsod novi časniki rastle kakor gobe iz tal, največ skrajno liberalnih in naravnost revolucionarnih. Vlada si ni upala jih zatirati, a zdaj, ko je vstaško gibanje povsod zadušeno, spomnil se je državni pravdnik na vse te časnikarske grešnike in jih tira pred kazensko sodišče. Sodni dvor pa tačasne urednike obsoja drugega za drugim v ječo. Suvorin mlajši, ki je izdal svoj časnik, (oče njegov je znani lastnik najvplivnejšega časnika „Nov. Vremja“), bil je, ker je natiskal puntarske oklice delavske zveze, obsojen na eno leto ječe. Sodni dvor pa ga je z ozirom na njegovega očeta priporočal carju v pomiloščenje, no car ga ni hotel pomilostiti in zdaj je Suvorin že v ječi. Gržebin, urednik humorističnega žurnala „Župelj“, je bil 21. februarja obsojen na šestmesečno ječo in njegov časnik „zakrit na vsega“. Dučinski, izdajatelj in urednik „Ruske gazete“ je bil tožen, da je 15. decembra ljudstvo šuntal, da naj ne plačuje davkov itd. Dučinski pa je dokazal, da dotični dan njega zaradi bolezni žene ni bilo v uredništvo in sodišče ga je res oprostilo. Hujše se je godilo Juricinu, izdajatelju „Sina Otečestva“, kateri dnevnik je novembra v celi vrsti članikov hujskal k vstaji. Sodišče ga je obsojilo na eno leto ječe, časnik pa „zakrit na vsega“. Juricin je bil koj odpeljan v ječo in ni bila uslišana prošnja njegove matere, ki je ponudila poroštvo 5000 rubljev, da bi sin ostal na prostem, dokler razsodba ni potrjena na najvišjem mestu.

V preiskavi sta še izdajatelja časnikov „Svobodni Narod“ in „Narodna svoboda“, profesor Miljokov in Hesen. Miljokova še posebej tožijo morskimi oficirji iz Sebastopolja, ker jih je obdolžil,

da so kruto ravnali s tistim Šmidom, ki je bil glava puntarjev na ladji „Očakov“, kar pa je po njih trditvi laž in obrekovanje.

Sploh je sedaj na Ruskem reakcija na delu. Kakor poroča „Svet“, je aretovanih in zaprtih v ječah že 40 tisoč revolucionarcev, mnogo jih je poslanih po administrativnem potu v severne gubernije in v Sibirijo, druge tako še obsodba od strani sodišč. Upati pa je, da bo po sklicanju Gosudarstvene dume večina zaprtih pomiloščena. Ker so že razpisane volitve, bo menda Duma do začetka maja se zbrala. Prostori zaajo so že narejeni v eni carskih palač v Petrogradu.

Nov udarec slovenskemu jeziku.

Dan za dnevom delajo nam in našemu jeziku vladajoči Nemci vnebovražljive stvari. Za najpomembnejšo stvar, ki so same ob sebi umevne, se moramo boriti skoro na življenje in smrt. Ko človek vse to vidi, mora se nehoti vprašati, ali se živimo v civilizirani Evropi, ali pa kje med avstralskimi divjaki, kjer ne poznajo zakonov. Mnogo krivic so nam napravile razne oblasti in jih še vedno napravljajo, četudi bi morale biti za to tu, da bi nas varovale in ščitile. Godi se pa čestokrat ravno obratno.

V zadnjem času smo se začeli zavedati tudi Slovenci in zahtevati svojih pravic. Shodi županov najbolj bodejo Nemce v oči, kar kaže, da so jako koristni in potrebni. Začeli so se zvijsati „pravični“ Nemci, kakor da bi stopil mačku na rep in stuhtali so nov način, kako bi zatrli sadove slovenske zavednosti. Evo ga!

Občina Nadole je dobila meseca decembra od deželnega odbora neki dopis, v katerem se zahteva nekaj podatkov, menda o domovinski pravici. Seveda je bil dopis nemški, ker Slovenci menda ne spadamo pod delokrog štajerskega deželnega odbora, četudi nas je tretjina na Štajerskem. Ker pa občina Nadole še ni tako „srečna“, da bi imela v svoji sredi nemščine zmožne odbornike ali pa kake nemčurje, temveč same zavedne Slovence, zato se je dopis vrnil kot nerazumljiv ter zahteval slovenski. Deželni odbor je zopet nazaj poslal dopis ter zapretil županu s kaznijo, ako ne reši dopisa. Župan je zopet vrnil dopis s pripombo, da ne more rešiti dopisa, ker ne razume niti on niti noben odbornik blažene nemščine. „Pravični“ deželni odbor si ni mogel misliti, da bi ne umeli nemškega dopisa v Nadolah, zato ga je zopet vrnil in zapretil še ostrejšo s kaznijo.

Nato je županstvo poslalo dopis pomožnim uradom c. kr. namestnije v Gradec ter prosilo za slovenski prevod, kakor je to storilo že večkrat in se je

še vselej ugodilo. In kaj se je zgodilo sedaj? Ravnateljstvo pomožnih uradov je odgovorilo, da se ondi ne predstavljajo nemški dopisi na slovenščino!

Zdaj si je lahko misliti, v kakšnem položaju je zavedni župan. Nemščine ne zna, torej dopisa ne razume, in v istem času je prišla obečana globa 20 K od deželnega odbora. Kaj naj stori? Ali naj vzame dopis ter naj dirja in berači okrog, kdo bi mu prestavil? Ali naj vsakemu verjame, kaj se zahteva v dopisu? — Pa naš župan ni dolgo premišljal, kaj mu je storiti. Vzel je vse to stvar zadevajoče akte in jih poslal poslancu Ploju na Dunaj ter prosil pomoči, ker drugače mora prenehati vse uradovanje pri takih razmerah.

Nam se dozdeva, odkod in zakaj je zapihal naenkrat drug veter pri pomožnih uradih c. kr. namestnije. Zaznali so o tistem odporu, o katerem je pisala „Domovina“ in zahtevali, da se in sedaj se hočejo tega ubraniti — Ravnateljstva pomožnih uradov c. kr. namestnije pa povemo na ves glas, da hočemo svojih pravic in jih bomo tudi dobili. Ako prevajajo mažarske, laske in druge dopise, prevajali bodo tudi nemške na slovensko, četudi neradi. Sicer so pa še ljube nam take krivice, ker s tem nam same oblasti pripomorejo, da se končno vendar uresniči naše geslo: „Proč od Gradca“.

Ravnateljstvo pa naj nikar ne misli, da se za sedaj s takim postopanjem res znebi zahtev po slovenskih prevodih. Odslej bode kar deževalo nemških dopisov z zahtevo, da se prevedejo na slovenski jezik. Zavedni slovenski župani, na noge! Pošljite vsak nemški dopis ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. namestnije v Gradec in zahtevajte slovenski Prevod. Naznaite pa vsak slučaj, ako ne dobite pravice, našemu listu, da moremo vse potrebno ukreniti.

Vlada nasproti slovenskim in nasproti nemškim zastopom.

Kakor poročajo časopisi, je občinski zastop v Šoštanju razpuščen.

Gotovo se je to radi tega zgodilo, ker niso hoteli Slovenci voliti, kakor so nasprotniki želeli in ker so tudi pri tretji volitvi dobili večino v občinskem zastopu.

Mi bi že molčali, ako bi štajersko namestništvo povsod enako postopalo.

Kje drugje se pa to ne godi: samo tam, kjer imajo Slovenci večino. Tako je bil pred dvema letoma tudi razpuščen okrajni zastop celjski, dasiravno so dobili Slovenci pri volitvi večino;

— **Volilna preosnova.** Poljski „Czas“ dokazuje, da bo bodoča delegacija avstrijske zbornice imela izrecno trozvezi sovražni značaj, ker pride v delegacijo 25 slovanskih in 15 nemških poslancev. Čehi in Poljaki (?) bodo nastopili proti sedanji avstrijski zuna-

— **Maroška konferenca.** Ruska vlada je naročila svojemu zastopniku v Berlinu, naj sporoči nemški vladi, ako se bodo konferenci v Algecirasu delale ovire, da nastopi slučaj, ki je določen po rusko-francoski zvezni pogodbi, a zavse posledice bode odgovorna Nemčija.

— Načelnikom slovenjegraškega
okrajnega zastopa je bil dne 3. t. m.
voljen g. Günther, njega namestnikom
g. Pernat, lesotrzec.

— Nemcem in nemčurjem se nikjer na Spodnjem Štajerskem tako dobro ne godi kakor v Rogatcu. Tukaj žive v takim lepem miru in gospodarijo s slovenskim denarjem ter gospodujejo nad tisoči Slovencev, kakor so menda pred kakimi 300 leti gospodarili „gospodje“ Nemci nad slovenskim sužnjem. Noben slovenski komar jih ne piči, nobena slovenska muha ne sede na njihova telesa in ne zabrenči drugače kakor v blaženi nemščini. Kmetje iz

okolice jim pa lepo nosijo denar, da si reče svoje nemčurske potrebe in pletejo bič za Slovence. Ali res ni nikogar, ki bi zdramil Slovence rogaškega okraja, ki je vsamotu vsem drugim okrajem po svoji zaspanosti in zaslepljenosti?! Zadnjič je imelo sedem županov, kje so pa drugi? Rodoljub, na delo, da ne bo prepozno!

— **Dva slovenska napisa** sta v vsem Rogatecu. Enega ima slovenska posojilnica, drugega so pa v zadnjem času napravili že skoraj zunaj trga in se glasi „Zapor za pse“. Drugega slovenskega napisa ne najdeš v celnem trgu. Pač pa je vse polno slovenskih men z nemško pisavo, torej nemčurjev. Niti eden si ne upa razobesiti slovenskega napisa. Sramota! Ali res ni nobenega slovenskega trgovca ali obitnika, ki bi imel še toliko narodnega ponosa, da bi to tudi na zunaj kazal? — Bode pač treba kmete poučiti, da se bodo ravnali po geslu: „Svoji k svojim“.

— **Rogaški okrajni zastop**, ki gospodari s slovenskim denarjem, je dal napraviti ob cestah zunaj trga nove lažipote v samo nemškem jeziku. In vendar se vozijo po teh cestah samo Slovenci in Hrvati, če se odšteje par rogaških nemčurjev in pa okrajnega glavarja, ki se včasih pripelje v Rogatec. Zakaj je to storil? Zato ker je okrajni zastop v nemških rokah in boče tudi na zunaj pokazati, da bi tuječi mislili, da je Rogatec in cel okraj popolnoma nemški.

— **Iz Zavrča**. Zavrčko — po izjavljanju nemškutarskega nadučitelja Križa — pomlajeno in prenovljeno slovensko bralno društvo je priredilo dne 18. svečana društveno veselico z igro. Veselico je otvoril z jedernatim in krasnim govorom g. kaplan Rošker od Sv. Barbare. — Igra „Sanje“ se je za naše razmere prav dobro predstavljala. Posebno moram omeniti dijaški tercet, ki je izvrstno rešil svojo nalogo (Pungracič, Levanič in Belšak). Mojestersko so se tudi obnašali sodniki (Stranjsak, Budigam in Liber). Upamo, da bode bralno društvo, od duševnim vodstvom g. Stranjsaka in pod novim predsednikom (g. Budigam) stopalo krepko naprej. Pri prosti zabavi je peski zbor od Sv. Barbare zapel mnogo krasnih pesmic. Videli smo od Sv. Barbare, brate Hrvate in dva od Sv. Benedikta v Slov. gor. (g. Škrlec in Troha). — Hvala gre tudi g. Miheliču in njegovej blagej soprogi za njuno naklonjenost društvu. Njuno gostilno priporočamo toplo vsem narodnjakom. Omeniti moram slednjič še to, da neki gospod, ki se celo pozno v noč gosti pri tukajšnjih nemških družinah, drugače pa hoče igrati nlogo narodnjaka, ni upal k naši veselici. Najbrž je mislil, da se pri g. Miheliču ne bo dobilo pivo in pa frankfurterice, s kojim bi osebam enakega imena dvorail. Čeravno je že Abrahama videl, ga še vendar ni pamet srečala. Sicer pa ljudje pravijo, da vsak človek enkrat nori, če ne v mladosti, pa v starosti. Bog mu grehe odpusti — mi pa bomo že še obračunali. Do vidjenja!

„Vsevedec“.

— **Kmetijsko društvo za ptujski okraj** je priredilo dne 26. t. m. pod svojim načelnikom, g. prof. in veleposesnikom Zelenikom prvi vinski sejem v Ptuj v prostorih minoritskega samostana. Razdelba in organizacija je bila prav dobra. Uspeh je bil večji, kakor se je pričakovalo za prvo tako prireditve, ki je obsegala celi ptujski okraj, kajti 120 prodajalcev, izključno producentje, ne prekupovalci, je nudilo po vzorcih nad 4000 hl vina. Tudi število kupcev je bilo povoljno; prišlo jih je 5 iz Kranjskega in 45 iz Šta-

jerskega. Kupcev je bilo vsekakor več, a niso se prijavili vsi komiteju. Cene so bile običajne in sklenilo se je prav mnogo kupčij, še več pa so si kupci zaznamovali kraje in posestnike ter kakovost vina. Tako bo jim omogočeno druga leta stopiti naravnost v dotiko s producenti. Kmetijsko društvo nima biležiti, torej le lepega trenutnega uspeha, ampak še večja važnost te prireditve leži v dejstvu, da stopijo sedaj lahko producenti, največ slovenski kmetje iz Haloz in Slov. goric, s kupci naravnost v dotiko. Kupcem je na ta način mogoče nabaviti si hitro pristnega vina, prodajalci pa dosežejo primernejše cene. Kupci, ki se niso mogli udeležiti, dobijo lahko od društva pojasnila in priporočljive, zanesljive naslove.

— **Moškanjci**. V nedeljo 25. m. m. je bil tukaj ustanovni občni zbor prostovoljnega gasilnega društva Moškanjci. Zelo številno so se vdeležili ustanovitve tega, za našo občino, a tudi za celo spodnje dravsko polje vevlačnega društva domači občanje, prihiteli pa so tudi zastopniki sosednih občin, slov. gasilnega društva v Trgovišču in bralnega društva v Dornavi. Zborovalni prostori so bili natlačeno polni samega zavednega kmetijskega ljudstva. V imenu pripravljalnega odbora je otvoril zborovanje visokošolec Vesenjaki in podal v svojem govoru sliko vseh dosedanjih priprav in vsega delovanja, omenjal neštete ovire in se spominjal dobrotnikov mladega društva. Vpisalo se je 27 rednih izvršujočih in 5 podpornih članov. Volitve so imele sledeči izid: načelnik Donaj Vid, obč. predst., podnačelnik Franc Kvar, orodjar Tomaž Puc, blagajnik Martin Valenko, tajnik Martin Šegula, preglednika Viktor Sok in Janez Obrat. Pri slučajnostih so se obravnavale razne društvene zadeve, in sklenilo se je ob priliki blagoslovitve nove brizgalnice, skladišča in orodja prirediti na binkoštni ponedeljek 4. junija veliko narodno veselico, h katerej se povabijo vsa bližnja narodna društva, vse razumnštvo in sploh vsi prijatelji novega društva. — Tako so si osnovali moškanjski vaščanje brez velikega šuma in bobnanja društvo, katero si je stavilo za glavne svoje naloge požrtvovalno pomoč bližnjemu, medsebojno spoštovanje in sploh delovanje na podlagi materinskega jezika. Že med zborovanjem, a še bolj pri prosti zabavi se je spregovorila od raznih kmetijskih govornikov in zastopnikov marsikatera navduševalna napitnica, polna narodnega ognja in samozvesti. Konečno je gostilničar g. Murkovič nabral med navzočimi 8 kron in 1 v. za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani z geslom: Priprosti kmetje in člani najmlajšega slovenskega društva naznanjajo Slovincem ustanovitev novega gasilnega društva s tem, da se odzovejo klicu: Mal položi dar, domu na altar. Novemu društvu kličemo: Procvitaj, bodi bližnjemu zanesljiva pomoč, a slovenskemu ljudstvu v čast!

— **Dve dekleti** je imel 36letni posestnikov sin Anton Požegar v Cogetincih na Štajerskem. Od julija 1. l. je služila pri njegovih starših za deklo Katarina Pavrič in Požegarju je bila takoj tako všeč, da je začel z njo ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Obenem je pa obljubljal zakon neki drugi vaški lepotic, ki je imela precej pod palcem, kar je Požegarju posebno ugajalo. Tu mu pove Pavričeva, kaj in kako je z njo. Požegar je bil ves nor pri tej novici in prva njegova misel je bila, da se morajo nasledki odpraviti, ker je vedel, da ga njegova prava izvoljenka ne pogleda več, kadar izve, da se je spečal z domačo deklo. Požegar je

šel nato k trgovcu Lončarecu v Št. Lovrenc in dobil tam neko zdravilo, o katerem mu je nekdo pravil, da prežene plod. Pavričevi je zabičil, da mora povziti zdravilo, česar pa ta, kakor trdi, ni storila. Orožniki so za Požegarjeve namene izvedeli in vsa zadeva je prišla pred mariborsko sodišče, ki je Požegarja zaradi poskusa odstranitve ploda obsodilo na 3 mesece zapora.

— **V Ptuj** se je obesil v ponedeljek zvečer v gostilni „Pri novem svetu“ dosluženi vojak Janez Nekrep, doma od Sv. Križa pri Mariboru!

— **Na Bregu pri Ptuj** je zmrazil v noči od 28. febr. na 1. marca Anton Kauler. Obležal je pijan na javni ulici, kjer so ga drugi dan našli mrtvega.

— **Vlom v Mariboru**. V stanovanje gospe Scherbaum v Mariboru so vlomili tatje in odnesli raznih stvari za 4490 K vrednosti.

— **Sv. Miklavž pri Ormožu**. Pevsko in bralno društvo „Zvon“ je imelo 18. febr. svoj redni občni zbor. Predsednikom je bil izvoljen enoglasno g. A. Pajtler. Odbor se je razdelil sledeče: podpredsednik g. A. Janežič, blagajnik g. M. Šalamun, knjižničar g. D. Pinterič, tajnik g. F. Karbaš, odbornika č. g. J. Meško in g. F. Simončič, odbornikova namestnika g. O. Vrbnjak in g. M. Dolinar. Društvo je naročeno na 11 časopisov.

— **Ustrelil se je v Gradcu vojak** 7. pešpolka Iv. Krasnig.

— **Velika nesreča** se je pripetila pri gradnji železnice St. Hipolit-Marijino Celje. Plaz skalovja je zasul cel oddelek delavcev. Štirje so bili takoj mrtvi, ostali pa so težko ranjeni.

— **Umrl je v Marenbergu učitelj** Hans Dietner.

— **Smrt v peči**. V Beliču pri Erjavcu je šla kmetica Golob, mati 9 otrok v peč ter zgorela.

— **Okrajnega glavarja je okradel** za 2000 K v Mürzzuschlagu pomožni uradnik Lamming in pobegnil na Ogrsko.

— **Predsednik deželnega sodišča v Celovcu**, Walter, je imenovan podpredsednikom graškega nadsodišča. O tej tako žalostni in skrajno korupcijo naših javnih razmer kažejo zadevi — žal! — na tem mestu ne smemo govoriti! A izjavljamo, — da bo narod zahteval zadoščenja!

— **Novi podpredsednik graškega nadsodišča**, Walter, je rojen 11. okt. 1848 v Stainzu. Po dovršenih pravnih študijah je bil imenovan dne 27. septembra 1870 sodnim avskultantom v Celju. Dne 19. marca 1874. je postal sodni pristav v Konjicah. Dne 6. apr. 1876 je bil imenovan pristavom sodnega dvora v Celju. Dne 12. dec. 1878 je prišel kot okr. sodnik v Rogatec, kjer je ostal do 11. oktobra 1890, ko je bil imenovan za dež. sodnega svetnika k dež. sodišču v Celovec. Dne 11. septembra 1897 je postal podpredsednik okrožnega sodišča v Ljubnem, l. 1901 je prišel v Gradec kot dež. sodni nadsvetnik. Dne 11. okt. 1905 je postal podpredsednik deželnega sodišča v Celovcu.

Kranjsko.

— **Znanstveno potovanje**. Naš pesnik in mestni arhivar ljubljanski g. Anton Aškerc je dobil enomesečni dopust in potuje v znanstvene namene v Egipt.

— **Detomor**. 11. februarja je porodila posestnikova hči Frančiška Stepič v Orehku pri Postojni nezakonskega otroka, katerega je djala na tla in mu ovila z vso silo okrog vratu robec. Tudi je zgrabila dete z obema rokama za obraz in mu ga stiskala. Mrtvo truplo je skrila najprej v svojem

kovčeku in ga zakopala 27. februarja v kleti. Morilko so izročili sodišču.

— **Izpred porotnega sodišča v Novem mestu**. 17letni Alojzij Borštner iz Tržišča pri Krškem je bil obsojen zaradi hudodelstva proti nenravnosti na eno leto zapora. — 30letna omožena Marija Gramc iz Pristave pri Kostanjevici, ki ima že dve leti moža v Ameriki, je dobila zaradi detomora 18 mesecev. — 22letni Anton Simončič iz Lazič pri Laškem na Štajerskem, bo sedel zaradi goljufije pet let. — 21letni Jakob Nampelj iz Vavpce vasi pri Semiču je dobil zaradi tatvine pet let; njegov tovariš, 16letni Matija Ranch zaradi istega prestopka pa eno leto.

Koroško.

— **Rabelj**. V tukajšnji fari je umrl letos cerkovnik Matija Petric, ki je bil tudi rudniški nočni čuvaj. — Umrl je tudi neki protestantski otrok. — 1. marca je umrla gospa N. Wulc. — Imamo tudi velik štrajk, ker noče biti nihče več cerkovnik.

Primorsko.

— **Sestra umorila sestro**. V Trstu je 18letna Angelina Cuperlo tako nesrečno sunila z dežnikom svojo 14letno sestro Ido, da ji je prebodla sence ter je deklica vsled tega umrla.

— **Slovenski kapital**. Za 40.200 kron je kupil g. Goriup na javni dražbi zemljišče „La Cooperativa“, namenjeno za ladjedelnico pri Miljah poleg Trsta.

Slovanski jug.

— **Glasilo srbskih zarotnikov**. Srbski častniki, ki so odstranili kralja Aleksandra, so sklenili izdajati svoj list, ki jih bo branil pred neopravičenimi napadi. Dotični list se bo imenoval „Novi Pokret“. Kakor javlja „Mali Žurnal“, bo „Novi Pokret“ eden izmed najbolj razširjenih srbskih listov, kolikor se da že sedaj soditi po mnogobrojnih naročbah.

— **Imenovanje pri dalmatinskem namestništvu**. Iz Zadra javljajo, da je vlada imenovala vladnega svetnika Josipa Tončiča za podpredsednika dalmatinskega namestništva in mu obenem podelila naslov in značaj dvorne svetnika. Na čelu dalmatinske vlade stojita dva dalmatinska rojaka, kar je menda prvi slučaj, odkar pripada Dalmacija Avstriji.

— **Išče se lastnik 50.000 K**. Iz Dubrovnika poročajo, da je pri tani-kajšnjem depozitnem uradu že več let naloženih 50.000 K za nekega Ivan Zeidlerja pl. Rosenberga, ne da bi se le-ta javil in dvignil dotično vsoto. Sodišču Zeidlerjevo bivališče ni znano, vendar se pa domneva, da je Zeidler Dunajčan. Sodna oblast je imenovala za oskrbnika Iv. Zeidlerju odvjetnika dr. Morottija.

Slovanski sever.

— **Eliza Orzeszkowa**, slavna poljska pisateljica, katere spisi se prevajajo v vse evropske jezike, bode letos v juniju obhajala štiridesetletnico svojega književnega delovanja. Poljaki se pripravljajo to štiridesetletnico zelo slovesno obhajati.

— **Shod rusinskega ženstva**. Rusinsko ženstvo je imelo te dni v Lvovu shod, katerega se je udeležilo več nego 200 žensk. Sprejeli sta se dve resoluciji; v prvi rusinsko ženstvo zahteva isto volilno pravico, kakršno imajo moški, v drugi protestira zoper preziranje ženstva pri sedanji volilni reformi ter se poteguje za aktivno volilno pravico pri vseh državnih, krajnih in avtonomnih zastopih,

— **Živnostenska banka.** V seji upravnega sveta Živnostenske banke dne 1. marca so predložili in odobrili bilanco za 1. 1905. Ta izkazuje odšteveni režijne troške, davke itd. kron 1.654.065 11 čistega dobička. Pravilna dotacija rezervnega fonda znaša kron 90.614 36. Upravni svet je sklenil, da predlaga na občnem zboru dne 19. marca, da se od čistega dobička izplača 6 odstotna dividenda t. j. 12 K za delnico, kakor v prejšnjem letu.

Svetovne vesti.

— **Umor Ane Rančigaj iz Gotovelj,** zavoljo katerega je bil v Zadru hlapec župnika Tomaševiča obsojen v smrt, bode vnovič pišer v sodno razpravo. Obsojeni Kovačević je namreč izpovedal take reči, ki preobračajo stvar v drugačno podobo, kakor jo je dognala prva sodba. Več se za zdaj ne ve.

— **Na Dunaju** se je v vlaku mestne železnice ustrelil vsled bede inženier Ivan Švehota.

— **Kralj Leopold kot kapitalist.** Izmed vseh živčih vladarjev ima belgijski kralj Leopold največ posestev. Njegova posestva v državi Kongo obsegajo 289.375 kvadratnih kilometrov. Ta posestva so desetkrat večja kot cela Belgija. V zadnjih desetih letih je dobil kralj samo za kavčuk in teh posestvih 80 milijonov frankov. In vkljub temu se da po lastnih hčerkah tožiti za doto.

— **Avstrijska mornarica** bode imela letos ob navzočnosti cesarjevi svoje vaje ob vsej naši obali jadranskega morja.

— **Posebna nesreča** je zadela mesto Edinburg. Razmnožilo se je namreč po mestu na milijone bolh, ki so navadnim bolham popolnoma slične, samo da so bele. Bolhe plavajo v vodi in okužujejo prebivalstvo z vročinsko boleznijo in mrzlico. Do zdaj se nimajo zoper nje nobenega vspešnega sredstva.

— **V Helsingforsu** so nepoznani zločinci vdrli v rusko banko, ubili stražnika, ranili uradnika in odnesli 75.000 rubljev.

— **Atentat na grom in strelo.** Človeška iznajdljivost bi se rada že okoristila z gromom in strelo. Kakor znano, sta grom in strela izvir elektrike, ki se nahaja v zraku. Sedaj je Rus Liškin začel delati poskušnje, da to električno moč pritegne s pomočjo zmaja iz zraka ter jo porabi za gonilno moč pri strojih. Z nekega hriba pri Novi Aleksandriji je spustil zmaja v višino 30 metrov, in na pripravi za zbiranje elektrike se je takoj začelo iskriti in žareti. Dobil je elektrike za 22.000 voltov, ki je nepretrgoma vrtila motor, in sicer 4700krat v minuti. Upa, da električno moč poveča, ako spusti zmaja še višje v zrak. Na ta način bi se pač dobila najceneje elektrika.

— **Rast deklic in dečkov.** Francoski učenjak Variot je preiskoval tezo in velikost dečkov in deklic v različni starosti. Deklice rasto do 9 leta počasneje kot dečki, od 9 do 12 leta pa hitreje kot dečki v isti starosti. V 12 letu pa zrastejo dečki zopet toliko kot deklice. Isto je pri teži. Do 8 leta so deklice lažji kot dečki, od 9—12 pa težje in po 15 letu pa zopet lažje.

— **Zgodovina reklame.** Plakati-ranje po ulicah se je močno razvilo šele v novejšem času, vendar te vrste reklame ni iznašel naš vek. Egipčanski papirusi, ki so jih izkopali iz tebenskih rozvalin ter so stari najmanj tri tisoč let, že obsegajo razne reklamne oglase. V pompejskih razvalinah so našli pred par leti steber, ki je bil ves pokrit s

plakati. Plakati so bili narejeni iz zlepjenih papirusovih listov ter so naznanjali različne nove igre, volitve itd. Tudi rimski trgovci so že rabili razne plakate s slikami; na tablah pred svojimi trgovinami so naslikali z rdečim voskom predmete, ki so jih prodajali v trgovini. Na deski neke pompejske gostilne je bil naslikan vojak, kako pije iz vrča vino. Resnično razvijati pa se je začela reklama šele z iznajdbo tiska. Tako je n. pr. znano, da je sloveči lončar umetnik Bernard Palissy 1560. do 1570. s tiskanimi, na zid prilepljenimi pozivi vabil k svojim predavanjem. Dolgo je plakatom manjkalo žive barve. Šele, ko je Senefelder izumil litografijo, mogla se je pričeti reklama z barvanimi slikami. Litografija je potemtakem ustvarila moderni plakat, ki se je tedaj razvijal do skoro pretirane popolnosti.

Društveno gibanje.

— **Vabilo k rednemu zborovanju „Učiteljskega društva za celjski in laški okraj“** dne 19. marca t. l. v Celju ob pol 12. uri dopoldne po nastopnem vzporedju: 1. Zadnji zapisnik. 2. Društvene zadeve in nasveti. 3. Misli o spisovanju zgodovine našega društva. (Izvajata tovariša R. Wudler in Fran Brinar.) 4. Iz šolske prakse. (Ob 9. uri pevska vaja. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— **Iz Središča.** V nedeljo, 18. t. m. ob 1. uri popoldne zboruje okrožje središko c. kr. konjerejskega društva za Štajersko, v gostilni g. Venigerholca v Središču. Pri tem zborovanju predava c. kr. živinozdravnik Anton Korošec iz Gradca o konjereji in bode v njegovi poznati vljudnosti in naklonjenosti kmečkim živinorejcem dajal pojasnila in poučljive nasvete. Zato se vabijo ne samo društveniki, temuč vsi konjereji iz Središča in središke okolice k zborovanju.

Loterijske številke.

Trst, dne 3. sušca 1906: 27, 72, 68, 15, 77.
Lince, — — — — — 45, 3, 42, 87, 72.

Listnica upravnistva.

Ponikva. Poslano oznanilo nima podpisa. Naznanite ime ozir. natančen naslov.

Zahvala.

Podpisani si dovoljuje izreči javno zahvalo blagorodnemu gospodu dr. Kunstu, zdravniku v St. Pavlu pri Preboldu, ker ga je s spretno operacijo rešil dolgoletne, težke bolezni.

Anton Kupec, posestnik.

Oglas.

Zidana hiša z opeko krita, v jako lepem kraju zraven cerkve, četiri ure od Kolodvora, pripravna za gostilno in trgovino, se proda. Hiša obstoji iz 5 sob, kuhinje čimnate in kleti. Zraven je precej veliko dvorišče in lep vrt za zelenjavo. Proda se tudi po želji s celo novim pohištvom. (162) Pogoji so jako ugodni. Naslov 2—1

A. A. Pragarsko, poste restante.

Priprave za valjanje perila (valjarje), — — — pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

tvrdka

S. Berger

Dunaj I.

Wipplingerstrasse 29.

(Ilustrovani ceniki zasloni in poštne prosto)

(7/a) 104—49

Svarilo.

Svarim tem potom vsakogar, dati komu na moje ime brez posebnega dovoljenja denar, ali denarno vrednost ker nisem v nobenem slučaju plačnica.

Karolina Ledl
Vojnik.

(161) 1

Išče se v najem oziroma tudi (160) za kupiti boljše 2—1

gostilna

z nekoliko zemljiščem, blizu ali v kakem mestu ali trgu ob železnici na Spodnjem Štajerskem. — Naslov pove upravnistvo „Domovine“.

Vinograd

v Malih Dolah je naprodaj.

Nahaja se v lepi legi, je novo zasajen in dobro ohranjen. Zraven spada lep gozd. Natančneje se izve pri

J. BOVHA-tu, sollicitatorju v Celju.
(151) 3—3

Mrtvo perutnino, surovo maslo

kupi v večjih količinah

A. SCHANIL, Dunaj XVII.
Hauptstr. 67. Pošt. hr. konto 885.365.
(73) 20—19

Posojilnica na Vranskem

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

ima rezervnega fonda nad 60.000 kron.

Hranilne vloge obrestuje po 4 $\frac{1}{4}$ % in plačuje rentni davek posojilnica sama.

Posojila daje na osebni kredit po 5 $\frac{1}{4}$ % pri večjih, s pupilarno varnostjo vknjiženih posojilih pa tudi po 5%.

(158) 3—2

NAČELSTVO.

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor !
tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe nasloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100—47